

Công xóm Năm

Tác Giả: Võ Hoàng

Chúa Nhật, 29 Tháng 4 Năm 2012 05:39

Con mẹ Sáu sáng nay không thấy mẹ ng ch i ai h t. B h t khách h t kh a r i đ m ra bu n ch c. M y con đi m cũng không thấy ng i hàng ba ca v ng c n a.

Lúc hai cái xe m i bánh n i đuôi nhau ch y v t qua, b i đ b c bùng lên, bên này ngó bên kia không thấy gì h t. Bà M Năm lom khom b c ra kh i ng ng c a, neho hai con m t i, quay v h ng ch mi ng l m b m gì đó nghe không rõ. Con S ng đang ng i trên gh b thổng hai chân xu ng đong đ a qua l i l n gi ng nói v ng ra:

- Bà m i đó mà ngóng. Nó đi chút xíu, nó đi ch m c m gì. Thấy k nó.

Nó nói mà con m t cũng h ng v h ng ch . Thi t tình thì nó cũng nóng lòng th ng anh. ngoài ch ch c ng i ta xông xao l n x n l m, súng lâu lâu n đ t đ t. Hình nh có m t chuy n gì đó, khác h n m i hôm. H i sáng, anh nó, th ng Sùng đi la cà đ đâu, chút chút t t v , nói đ th chuy n. Nói ng i ta chen nhau đi đò xu ng An Th i, nói m y ng i lính Đ a Ph ng Quân cã l n v i C nh Sát Dã Chi n ngoài c u Quan Thu , nói gi c g n đánh t i ch r i...

Bà m Năm tr vô, g cái khăn trên đ u, đ p ph ch trên cái gh x p, đi u b chán ngán. Bà nói v i con S ng mà nh nói m t mình:

- Ngoài l n x n l m, nó đi mua m y con cá mà m c cái gi ng gì c ti ng đ ng h ch a th y dĩa.

Nói r i co m t chân lên gh , ti p t c ngó ra đ ng. Con S ng t sau cái hôm b mi ng đ n pháo kích ghim vô ng chân, m l y ra r i mà v n ph i đ đâu m t ch , nó sanh ra b c mình

Công xóm Năm

Tác Giả: Võ Hoàng

Chúa Nhật, 29 Tháng 4 Năm 2012 05:39

---

vì i bít c chuy n gì. Th y bà M n y gi cầu nhàu hoài cái chuy n th ng Sùng đi lâu quá không v , nó dài gi ng:

- Bà M lo cho nó cái gì mà lo d v y. B nó đi lâu nh v y là nó ch t ch c.

- Mà y bít cái gi ng đách gì. Bà m Năm quay qua con S ng. Tao s nó nghe ng i ta r ren r i nh y lên xe, lên ghe đi theo đó ch ...

- Đi đâu, bà m nói nó đi đâu?

Bà m Năm bít mình l l i, quay qua ch khác. Bà th y khó mà gi i thích cho con này bít đ c cái n i lo c a mình. H i lâu, bà h i:

- Mà y đoi b ng ch a? Tao lu c h t v t mà y ăn c m nghe. Tao cũng mu n ăn cho r i.

- Lu c thì lu c. Ăn thì ăn. Mà còn ch th ng Sùng v ăn luôn. Bà m mu n ăn tr c thì ăn.

Bà m Năm ng i yên ngó ra đ ng. Hai d y ti m t p hoá b a nay ch có m t gian c a Ch t Hí là m c a nh ng không th y ai mua bán gì h t. Chi c xe lam c a ông Th ch Ký cũng đâu m t. Con S ng tr n ng i kéo cái g i đ lên đui, h i nh :

- Ph i gi c đách g n vô t i ch r i không bà M ? Làm nh ai cũng mu n đi kh i ch này h t v y?

Bà M Năm không đáp, l đăng ngó qua cái c a s bên vách. Bên kia là ch a. Con m Sáu sáng nay không th y m ng ch i ai h t. B h t khách h t kh a r i đăm ra bu n ch c. M y con đ m cũng không th y ng i hàng ba ca v ng c n a. “T i này là q i, t i ngày sáng đêm nó hi n lên nó báo c xóm không ng đ c v i nó. Ít b a là có đănh l n, ít b a là có b n l n. Ngay cái

Công xóm Năm

Tác Giả: Võ Hoàng

Chúa Nhật, 29 Tháng 4 Năm 2012 05:39

Công Xóm Năm này, mình có ngày chết vì bệnh đau tim...”

Bà M Năm b gh đ ng d y đi l n v phía bàn th . Tr i bên ngoài chói chang n ng mà trong góc nhà t i mò. Bà lôi ra b đ ngh ăn tr u và b ng tr l i gh , ch a ng i yên ch mà m t đã ngó ra đ ng.

M t chi c xe Jeep quen thu c ch y ng c v h ng phi tr ng, tài x v n là h sĩ Đ c, đ t c a ti u đoàn phó ti u đoàn 506. Ngang qua cái công xóm Năm, rõ ràng bà th y h sĩ Đ c quay đ u ngó vô nhà “con m Sáu,” l i còn bóp còi hai ba cái.

T đ ng, bà th y ghét cái b n m t r ch ng r ch t c a nó. ‘Non n c này mà còn gh o còn ch c m y cái th đ dáy đó!’

Bà v a m n p gi tr u, cúi đ u loay hoay tēm, v a nói v i con S ng:

- Mà có bi t b a nay là b a lính qu c gia đ u hàng không?

- V y h bà M .

- ! Ông Qu n đi máy bay tr c thẳng, bay ra bi n r i...

- V y h bà M .

Bà M Năm chép mi ng ng i yên. Nh ng đ u bà bi t đ c lúc ghé qua chùa Ph c Thi n b thu c, nói l i cho con S ng nghe h t, mà sao nó không m y ng c nhiên.

Công xóm Năm

Tác Giả: Võ Hoàng

Chúa Nhật, 29 Tháng 4 Năm 2012 05:39

Trong một lúc các ý nghĩ bèn kéo dài ra rồi bèn buông nhịp lại bắt nhịp quá, bà mẹ Năm quên rằng con Sợ nghĩ đến gì cũng muốn mình đi một mình hai tuần đi đâu, nó biết chắc gì thì cái chuyện đi thay to lớn sắp tới, trách nó, bèn nó làm sao đi c.

- Lát nữa bà Mẹ đi y cái ghế bện thì gần cửa, con nó coi Vì thế Công nó ra làm sao.

- Thì nó cũng gì nghĩ như mình thôi...

- Nó có đuôi không bà Mẹ ?

- Bởi, nó cũng gì nghĩ như mình thôi. Nó bèn mà bện thừng đó. Nó bèn bện cây cột đèn trên cửa chùa đó...

- Vậy hả bà mẹ.

- .

Bà Mẹ Năm chợt nhớ thì thẹn thẹn cháu. “Hôm nay biết lúc này nó đóng ở đâu. Xui xẻo mà đừng quên trên mình y cái lúc này thì oan mình ngẫm lại. Công năm rồi không thấy nó đi phép...” Con Sợ nghĩ chợt hỏi:

- Rồi Công Ba cũng phải đi hàng luôn hả bà Mẹ ?

- . Bà Mẹ Năm đáp như .

- Công Ba nói Công Ba đánh giặc hay làm mà. Công Ba nói Công Ba ở trên máy bay như y xuống rồi mình bện, phải không bà Mẹ ? Rồi Công Ba đi hàng là đi c địa đây phải không Bà Mẹ ?

- Ai biết đâu. Mà y hi nhi u chuy n quá.

Có m y ng i lính Dân Vệ quen m t không biết đi đ ng nào mà ba lô súng đ n đ y đ t trong con đ ng mòn đi ng c ra c ng, đi u b h p t p m. Ti ng m t con đi m nói v ng ta, chói l tai:

- Anh Ba Lành b a nay đi ngang mà không ghé sao hè!

M y ng i lính không m t ng i nào nói vô, cũng không th y đáp i i. Bà M Năm nghe ti ng “con m Sáu” i nh i gì đó v i m y con đi m. M t chút sau, nh c trong radio v ng ra. Ng i ta ca nh hét nh la, bà M Năm không nghe rõ đ c câu nào.

M t tràng súng liên thanh đ ng h ng ch cá n ròn l n đ n đi đúng v h ng này, th p m. Bà M Năm nghe nóng h ng h c trong l ng ng c, bà b c v i ra c a. M t ng i lính Dân Vệ h p t p m cái dây ch c đ y nhóc bãng đ n đ t nh xu ng đ t, r i ti p t c đi. C nh đó, cũng có m t cái ba lô c a ai, no tròn, n m ch ng g ng. Ng i ta đi ngang qua, li c con m t m t cái r i thôi.

Bà M Năm nói ng c v phía phi tr ng, có m t v t b i b c lên ch y đ c theo con đ ng đ t đ t trong p Nùng ra.” Ch c xe nhà binh.”

Bà đ ng nh v y th t lâu, cho t i khi chi c xe nhà binh ch y v t qua. Trên xe đ y nhóc lính, nh ng cái khăn quàng m u xanh đ ng bay ph t ph i, ng i đông nh v y mà ai cũng im l ng.

cái c ng, bóng mát c a ng n đ a phía bên trái nhà “con m Sáu” đ qua đúng v cái m t ti n ngó ra đ ng m t kho ng l n, l ch . Con đi m tóc bom-bê th ng ngày hay m c áo bà ba đ , b a nay m c cái áo cánh sát nách đ ng đ a ng a theo chi u nghiêng c a cây ch ng c ng, khoanh tay ngó bãng q ra đ ng. Bà M Năm ch t ngó th y, h t mũi, b b đ nh đi vô nhà. Có ti ng “con m Sáu”:

Công xóm Năm

Tác Giả: Võ Hoàng

Chúa Nhật, 29 Tháng 4 Năm 2012 05:39

- Cái này của ai đây, Gm?

- Bị t đâu! Chắc mấy ông Dân V h i n y.

Bà M Năm ngó qua. “Con m Sáu” đang cúi ng i h i c l o i cái ba lô đ y nhóc vô m t góc c ng. V i đ i u b c n th n, con m nh c cái dây ba ch c lên, ch m ch m mang nó đặt c nh cái ba lô. Hai trái l u đ n hai bên móc gài đong đ a th y mà n.

Thêm m t con đ i m n a t trong ra, đ ng l i m t lúc r i cùng v i “con m Sáu” băng qua đ ng, s n vô ti m Ch t H í, v a đ i v a ng ng n.

Bà M Năm l i ngóng v h ng ch . “Th ng Sùng nó đi đâu mà k c c quá, bị t ng i ta trông ngóng mà không v s m s m.” Có ti ng đàn ông g n l m:

- B a nay lính mình b đ n h t tr n r i đó nghe bà Năm.

Ông Nghi p h t tóc d o đ t cái h p đ ngh xu ng, đ a tay qu t m hôi m t, r i l n túi áo móc thu c hút. Bà M Năm quay l i:

- a, Chú T .

R i bà không nói gì thêm n a. Bâ y gi ã có thêm năm b y ng i n a đ ng t m vô cái bóng mát t r c c ng, nói chuy n xì xào. T h ng phi tr ng, m t hàng lính ti u đoàn c p sát l đ ng đi nh ch y tr ra, ng i nào cũng có súng. Trong vài phút đ ng h , k t khi bà M Năm nhìn rõ m t đ c ng i lính đ u tiên cho t i lúc h đi ngang qua c ng, đ u óc bà miên man không rõ đ c là mình đang nghĩ t i cái gì.

Công xóm Năm

Tác Giả: Võ Hoàng

Chúa Nhật, 29 Tháng 4 Năm 2012 05:39

- Ông lính mình bây giờ n thi t.

- Ch tui nói ch i v i bà Năm sao! Ông Th ông kêu lính mình không đ c b n mà...

Bà M Năm nh ng m t nhìn Ông Nghi p, gi ng nh i:

- Ông đâu cũng v y h t sao chú Ông ?

- Ông đâu cũng v y!

“Thi t tình là ai cũng bi t công chuy n nó đã t i n c này, nh ng ai cũng mu n đ c nghe ng i khác nói i, nói hoài...”

Hàng lính đi n i lúc m t nhi u thêm, hai ba t p g p nhau đâu g n phi tr ng r i kéo ngang qua đây, ngộ duy nh t tuôn ra bi n. Mang b ng xanh là p Nùng ra, b ng vàng trên đ i tr c, b ng xanh lá cây ti u đoàn, b ng đ Gành Gió.

M t tr i đ n x chi u r i, “không bi t i nh i c ra làm sao mà lính t i gi này m i ch u b đ n, ch ông Qu n thì đi h i sáng s m.” Ngoài đ u c n, có nhi u lo i súng thi nhau n , đ ng nhau không ch ng.

Hàng lính còn dài quá. Bà M Năm ch a mu n tr vô nhà. Bà lách ng i kh i Ông Nghi p, b c h n ra đ ng, ngó cho tr n.

Thi t là k , h i nào t i gi , có khi nào bà c m th y cái th tr n này nó nh i n ra làm sao đâu. Ông đ ng hôm nay, bà bi t rõ t ng chút nh ng kho ng r ng th a, nh ng kho ng đ ng tranh vào vòng th tr n.

Công xóm Năm

Tác Giả: Võ Hoàng

Chúa Nhật, 29 Tháng 4 Năm 2012 05:39

“Đi coi tốp lính mang bông xanh đi hát rồi là tốp sông trái cửa ấp Nùng ra rồi lò rèn “ông quóc quân” bõ trờng, rồi tốp bông đỏ mà ra rồi đây thì cái đuôi ít nhất cũng lớt vô phi trờng. Giờ này còn ai dám hờo lính tốp con rờch chờy vòng chân núi chùa ông Phờng. Ba bõn chờ bõ hát, kéo ngang qua đây... Cuộc sống, đời với bà Năm lúc này, rõ ràng mới lúc mới thôi thôi.”

Làm sao bây giờ? Bà Mờ Năm ngó qua hát thờy mới nghĩ chung quanh, có vài người quay lại nhờng không ai nói gì cả. “Đông mà yên lòng nhờ với cũng ít thờy, chờ không phải chờ đâu!”

cái công xóm Năm, người ta đờng lan ra tốp ngoài nhờng. Vài người lính nhìn thờy “con má Sáu” thì xà vô, lờ qua tốp người vờn với vờ hờ hờ. Mờt anh đeo bông vàng nói ong nhờng:

- Má Sáu mua cho tốp này ít gói thuốc coi, đờc hông? Xờ lảng với nhau cú chót đi...

Rờ hai ba người khác phờ theo, hàng lính tốp đờng um xùm lên:

- Chờ đi cho đờp đi!

- Có con nờa nghe má Sáu.

- Con nờa...

Bà Mờ Năm quay qua Tờ nghĩ nhờp:

- Thiờt, hát ai rồi mờy ông nhờ con mờ lòng đó mà xin. Mờc tốp cờ i...

Công xóm Năm

Tác Giả: Võ Hoàng

Chúa Nhật, 29 Tháng 4 Năm 2012 05:39

- . M y công nói ch i mà!

Bên kia đ công đ i đi n v i công Xóm Năm, “con m Sáu” b t đ u lên ti ng. Trong đám h n lo n, ti ng con m nghe l ng l ng. Có thêm hai ba con đi m n a chút xíu ch y vô ti m Ch t Hí r i mang ra đ lo i thu c hút, mì gói, bánh ú.

- “Đ a nào mu n bánh ú thì có nghe. Th ng Thành đây, tao bi t mày khoái Bastos Luxe. Tao g i ít gói cho th ng Bi t, nó đâu r i? H p qu t h , ch chút xíu...Mày l y cái h p qu t có ch a v y G m, cái con q i cái này...”

Hàng lính ngang qua công ít ai không đ ng l i. Bà M Năm c m th y có m t chút gì đó g ng g o trong thái đ c a nh ng ng i lính, r i thêm gi ng nói th nh thót c a “con m Sáu,” cùng v i cái c nh h n t p mà xót xa quá cho t t c m i ng i hi n đi n. Đ u óc nh quay cu ng, bà nói v i T Ngh i p:

- Lính mình b đ n h t r i.

Th y M Năm b c vô nhà, con S ng đang n m ng i b t đ y:

- Th ng Sùng dì ch a bà M ?

- Ch a. Mà k bà nó.

- Bà M bi t nó ở đâu hông?

- Đ ng h i l ng l ng. Tao nói k bà nó!

Công xóm Năm

Tác Giả: Võ Hoàng

Chúa Nhật, 29 Tháng 4 Năm 2012 05:39

Có thêm mấy loạt súng nòng phía chĩa cá, lòn này thì độn bay vọt hòng khác rồi chĩa, không nghe tiếng rít. Bà M Năm kéo cái ghế xếp tời gần cửa nhà, ngó quay lòn vô, ngó ra ngoài. Lúc này chĩa còn lòn a thò a vãi ngó i lính mang bòng đũa đi thụt nhanh ngang qua nhà. Ngó i ta vòn còn đòng đũa khoong đũa t cát trĩa còng.

Tiếng “con m Sáu” bên kia:

- Thòng nào còn mọt mình ênh tuốt đòng kia vầy kìa, giòng nhòng thòng Canh. Nó nòm bòn nh vòn mà, vòn độn hòi nào vầy?

Mọt ngó i lính trĩa lí nhí mấy tiếng xong thì hòi hòi đi. “M Sáu” quay qua con Gòm:

- Mấy lầy thêm ít gói Capstan, tao đũa thòng Canh. Tời nghiẹp thòng này lòm, nó biốt đi u...

Bà M Năm nheo mọt nhìn qua bên kia đòng, bóng dáng con Gòm xen vô rồi mọt hút trong đám ngó i đòng trên thòm tiòm Chốt Hí. Bà quay vọt hòng phi trĩa ng. Ngó i lính, có lòn là ngó i lính cuòi cùng, bòn nh hòng n chòm chòm bòn c, trên ngó i không mang theo gì khác ngoài khòu súng còm tay.

Bà im lòn, thòng nhè nhòng. Bà chốt phát giác i bên kia đòng, còm mọt khoong đòng i Công Xóm Năm, ai cũng im lòn.

Bà M Năm giòng mãi cái thòng ngó i đó, miòng cũng thôi nhai trụa, bà không ngó ngó i lính mà ngó xuòng vọt nòng, lúc đó, đã xò ra tời giòng a đòng, nhòng mọt lòn ranh giòng a cái còn và cái mọt.

Ngó i lính tời đi qua khòi nhà bà M Năm, cuòng còng tời đi qua khòi nhà M Năm, khòi công Xóm Năm, sau khi ngòng lòi mọt chút i chòng “con m Sáu.”